

Vastaanottaja
A.Ahlström Kiinteistöt Oy ja Satawind Oy

Asiakirjatyyppi
Raportti

Päivämäärä
17.11.2014

LAMMIN TUULIVOIMAPUISTO ETELÄISEN VOIMAJOHTOVAIHTOEHDON LUONTOSelvitys

LAMMIN TUULIVOIMAPUISTO
ETELÄISEN VOIMAJOHTOVAIHTOEHDON
LUONTOSelvitys

Päivämäärä 17.11.14
Laatija Niina Onttonen
Tarkastaja Joonas Hokkanen
Kuvaus Lammin tuulivoimapuiston eteläisen
voimansiirtovaihtoehdon luontotyyppi- ja liito-
oravaselvitys
Kannen kuva Tuoreen kankaan kuusikkoa Råforsin metsätien
läheisyydessä, suunnitellun voimalinjan läntisellä
haaralla

Viite 1510016007-003

SISÄLTÖ

1.	Johdanto	1
2.	Voimajohdon rakenne	1
3.	Menetelmät	2
4.	Voimajohtoreitin luontotyytit	2
5.	Luontoarvokohteet	5
5.1	Luonnonsuojelulain 29 §:n mukaiset suojellut luontotyytit (kohde 1)	5
5.2	Luontodirektiivin liitteen IV(a) lajit (kohde 2 ja 3)	6
5.3	Vesilain 2 luvun 11 §:n mukaiset vesiluontotyytit (kohde 4)	6
6.	Yhteenveto	7
	Lähteet	7

LIITTEET

Liite 1: Luontoarvokohteiden rajaukset

1. JOHDANTO

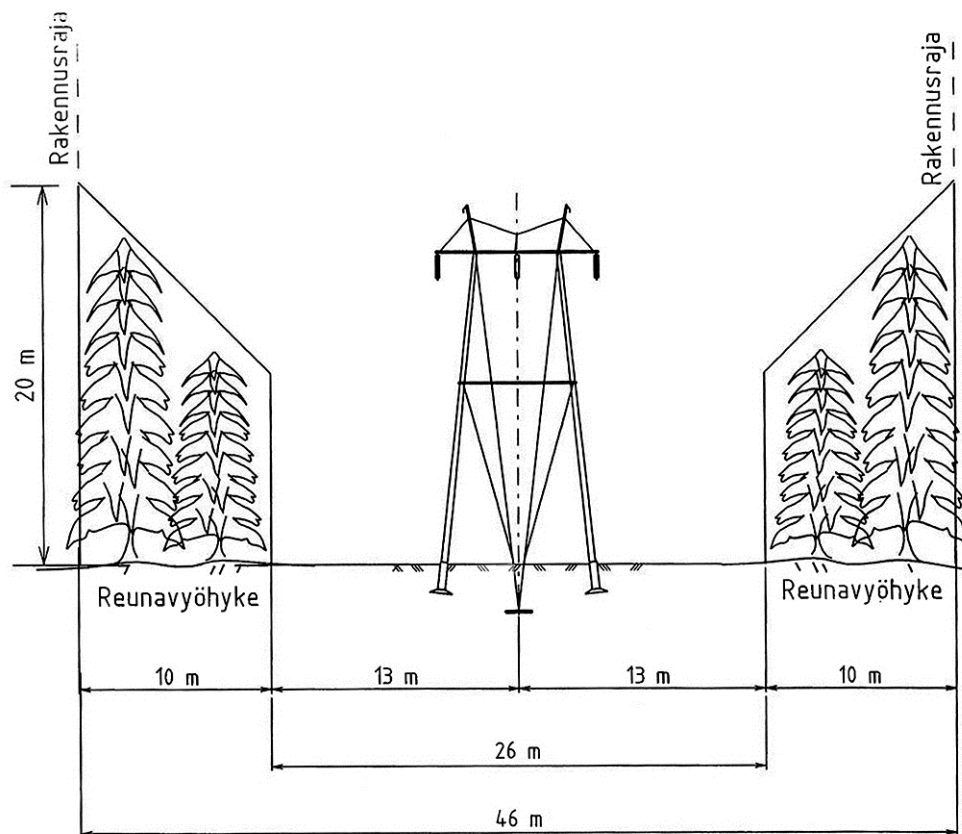
A. Ahlström Kiinteistöt Oy ja Satawind Oy suunnittelevat enintään 20 voimalan tuulipuistoa Porin Ahlaisten kylän pohjoispuolelle, Lammin alueelle. Alue on ollut tuulivoimamaakuntakaavaluonnoksessa nimellä Pahämäki, joka on nykyisen suunnittelualueen luoteisosassa sijaitseva maastokohouma. Tuulivoimapuiston liittämiseksi sähköverkkoon on esitetty liityntävaihtoehtoa eteläpuolella sijaitsevalle Peittoon sähköasemalle.

Tässä selvityksessä on käsitelty suunnitellun voimajohtoreitin luontotyytit ja lakien määräämät luonnon kannalta arvokkaat suojelukohteet kyseillä alueella. Selvityksen tarkoituksena on tuottaa luotettava kuvaus voimajohtoreitin luonnon nykytilasta hankkeen ympäristövaikutusten arviointia ja jatkosuunnittelua varten. Selvityksen maastotöistä ja raportoinnista on vastannut FM biologi Niina Onttonen Ramboll Finland Oy:stä.

2. VOIMAJOHDON RAKENNE

Suunniteltu 110 kV voimajohto suunnitellaan rakennettavaksi Lammin tuulipuiston eteläosaan sijoitettavalta sähköasemalta etelään Peittoon sähköasemalle. Linjan pituus on noin seitsemän kilometriä, riippuen Lammin tuulivoimapuiston alueelle sijoitettavan sähköaseman sijainnista. Voimajohtoreitti muodostuu 26 metriä leveästä johtoaukeasta, jolta puusto poistetaan. Tämän molemmille puolille sijoittuu 10 metriä leveä suojavyöhyke, jolla puusto pidetään matalana (Kuva 2-1). Alustavassa suunnitelmassa on tarkasteltu reitin pohjoisosassa, tuulivoimapuiston alueella kahta eri reittivaihtoehtoa, läntisempää haaraa *a* ja itäisempää haaraa *b*. Vaihtoehdoista vain toinen toteutuu, riippuen tuulivoimapuiston alueelle sijoitettavan sähköaseman lopullisesta sijainnista.

Suunniteltu voimajohto kulkee Ahlaisten keskustan itäpuolella ylittäen Ahlaistentien Käppärekankaan kohdalta. Suunniteltu linja kulkee pääosin talousmetsässä ja ylittää Lampinjoen sekä Kritiskerinjoen/Eteläjoen Rytökosken kohdalta. Voimajohtoreitillä sijaitsee joitakin viljeltyjä peltoja. Lähin asuinrakennus sijaitsee Kärhässä, hieman yli 100 metrin etäisyydellä johtoreitin vaihtoehdosta *a* ja 350 metrin etäisyydellä vaihtoehdosta *b*. Kankaansivun kohdalla etäisyys lähimpään asuinrakennukseen on noin 200 metriä ja Päivärinnan kohdalla yli 100 metriä ja väliin jää osittain peltoa.

Kuva 2-1 Voimalinjan periaatepiirros

3. MENETELMÄT

Luontoselvityksen lähtötietoina käytettiin viranomaisrekistereistä (Suomen ympäristökeskuksen Eliölajit –tietojärjestelmä, Ympäristöhallinnon OIVA –paikkatietopalvelu) saatuja tietoja alueen uhanalaisesta lajistosta ja luonnonsuojelualueista sekä aiemmin alueelle laadittuja selvityksiä (Ramboll 2013, Ahlman 2014 a ja b, Ahlman & Tuominen 2014).

Alueelle tehtiin tarkentava maastokäynti 21.-22.7.2014, jolla voimajohtoreitti kuljettiin läpi. Voimajohtoreitin ja sen välittömän lähiympäristön luontotyypit kartoitettiin sekä kirjattiin ylös kasvillisuuden yleispiirteet. Samalla maastokäynnillä kartoitettiin voimajohtoreitillä ja sen välittömässä lähiympäristössä olevat potentiaaliset liito-oravan elinympäristöt. Havaituilla lajille soveltuvilla alueilla etsittiin liito-oravan ulostepapanoja metsikön suurimpien kuusten ja haapojen tyviltä. Liito-oravalle soveltuvissa metsiköissä havainnoitiin myös kolopuiden ja risupesien esiintymistä. Papanoiden havaintopaikat sekä kolopuiden ja risupesien sijainnit tallennettiin GPS-paikantimeen. Puukohtaiset papanamäärät arvioitiin silmämääräisesti ja kirjattiin ylös havaintopaikkatietojen kanssa.

4. VOIMAJOHTOREITIN LUONTOTYYPIT

Voimalinja sijoittuu eliömaantieteellisessä aluejaossa Eteläboreaalisen vyöhykkeen Lounaismaan ja Pohjanmaan rannikon alueelle (2a). Voimalinjareitin maasto on pääasiassa melko tasaista pohjoisosaa lukuun ottamatta. Luonnonympäristölle on tyypillistä pienipiirteisyys ja mosaikkimaisuus, sen muodostuessa eri-ikäisistä metsänhoitokuvioista, teiden ja peltojen vuorottelusta.

Voimalinjan alkupäässä Lammin tuulivoimapuiston alueella sijaitsee kaksi vaihtoehtoista linjausta, joista läntinen on vaihtoehto *a* ja itäinen *b*. Voimalinjan kasvillisuus koostuu pääosin mustikkatyyppin tuoreista kankaista (MT), joiden valtapuu on kuusi. Myös puolukkatyyppin kuivahkoja kankaita (VT) esiintyy erityisesti pohjoisosassa lähellä tuulipuiston suunnittelualueetta sekä eteläpäässä Porin saaristotien molemmin puolin. Voimalinja ylittää kaksi jokea, Lampinjoen ja Kritiskerinjoen/Eteläjoen (Kuva 4-1). Lampinjoen rannoilla kasvaa paikoitellen tervaleppää.

Kuva 4-1 Lampinjoki ja Krisitkerinjoki/Eteläjoki Rytökosken kohdalta kuvattuna

Voimalinjan pohjoisosassa esiintyy korkeusvaihteluja sekä louhikkoa. Vallitseva metsätyyppi täällä on puolukkatyyppin kuivahko kangas, mutta myös mustikkatyyppin tuoreen kankaan kuusikoita esiintyy. Tehokkaasti hoidetut, harvennetut nuoret männiköt ovat valoisia ja siksi usein heinittyneitä. Pensaskerros ja sekapuustoinen alikasvos on monin paikoin runsasta. (Kuva 4-2).

Kuva 4-2 Harvennettua nuorta sekametsää Kärhän läheisyydessä ja karua louhikkotaimikkoa itäisemmän linjauksen *b* läheisyydessä Råforsin metsätien pohjoispuolella

Lampinjoen ja Ahlaistentien välisellä alueella voimalinja sijoittuu suurimmalta osin metsään, joka on enimmäkseen mustikkatyyppin tuoretta kangasta (MT). Puusto on kuusivaltaista. Ahlaistentien

ja Lautapellon välisellä alueella sijaitsee ojitettu suo, joka edustaa pienipuustoista, pääosin kuusivaltaista korpimuuttumaa. (Kuva 4-3)

Kuva 4-3 Varttuneempaa kuusikkoa Huhtaniitun eteläpuolella sekä ojitetun korven reunassa sijaitseva pienialainen taimikko

Isokorventien ja Ahaistentien välisellä alueella voimalinja sijoittuu pääosin metsänuudistusalan taimikolle tai nuoreen metsään. Suot ovat pääosin pienialaisia ja ojitettuja ja edustavat muuntumatyyppejä ja turvekankaita. (Kuva 4-4)

Kuva 4-4 Uudisala turvekankaalla voimalinjalla Karhukorven ja Salmen välisellä alueella

Porin saaristotien molemmin puolin sijaitsevat pienet metsäkuviot voimalinjan eteläpäässä ovat nuorehkoa puolukkatyyppin kuivahkoa kangasta sekä paikoin varputurvekangasta. (Kuva 4-5)

Kuva 4-5 Männikköä suunnitellulla voimalinjalla Porin saaristotien eteläpuolella

5. LUONTOARVOKOhteet

5.1 Luonnonsuojelulain 29 §:n mukaiset suojellut luontotyytit (kohde 1)

Pohjoisosan itäisen linjauksen *b* alueella havaittiin Isokorven ojittamattomassa eteläosassa pienialainen tervaleppäkorpi (Kuva 5-1). Tervaleppäkorpi on luonnonsuojelulain (1096/1996) 29 § 1 kohdan 3 mukainen suojeltu luontotyyppi. Kohde edustaa maannousemarannikolle tyypillistä umpeen soistunutta kluuvia. Kasvillisuus on rehevää, lajeinaan muun muassa järvikaisla, mesiangervo, metsäkorte, hiirenporras, luhtakastikka, kurjenjalka, ojakellukka, terttualpi ja vehka. Keskiosa on puuton ja reunoilla kasvaa tervaleppää, joka vaihtuu pian kangasmetsämänniköksi. Isokorven ja Holampin alueella on vanhoja majavan syömiä kantoja, ja lajin esiintyminen on aikanaan vaikuttanut alueen vesitalouteen aiheuttaen tulvimista ja luhtaisuutta. Lajin esiintymisestä ei ole viimeaikaisia merkkejä tai havaintoja suunnittelualueelta tai sen läheisyydestä.

Kuva 5-1 Isokorven tervaleppäkorpi

5.2 Luontodirektiivin liitteen IV(a) lajit (kohde 2 ja 3)

Voimalinjan pohjoisosan läntisen linjauksen a alueella havaittiin yksi liito-oravalle soveltuva elinympäristö (kohde 2), jossa puusto on kuusivaltaista ja jossa sijaitsee myös joitakin haapoja (Kuva 5-2). Lajista ei kuitenkaan tehty havaintoja. Varttunut puusto jatkuu notkelmassa lounaaseen, joten tähän suuntaan on merkitty mahdollinen liito-oravan kulkuyhteys.

Kuva 5-2 Liito-oravalle soveltuvaa elinympäristöä

Linjauksen b alueelta on havaittu liito-oravan reviiri (kohde 3) hankealuetta koskevan selvityksen yhteydessä (Ahlman & Tuominen 2014).

5.3 Vesilain 2 luvun 11 §:n mukaiset vesiluontotyytit (kohde 4)

Käppärekankaan alueella Ahlaistentien eteläpuolella sijaitsee luonnontilainen kluuvi, joka on vesilain 2 luvun 11 § mukainen suojeltu vesiluontotyyppi (Kuva 5-3). Vesi on huomattavan kirkas ja rantakasvillisuus monin paikoin vyöhykkeisenä edustava, vaikkei kovin rehevä.

Kuva 5-3 Kluuvi Ahlaistentien varressa

6. YHTEENVETO

Suunniteltu 110 kV voimalinja sijoittuu pääosin metsätalousmetsiin ja taimikoihin, joilla ei ole erityisiä luontoarvoja. Pienillä alueilla erityisesti ojien läheisyydessä sijaitsee vanhempia kuusikoita, joissa seassa kasvaa myös lehtisekapuustoa. Tällaiset ympäristöt ovat usein liito-oravan asuttamia ympäristöjä. Voimalinjan pohjoisosan läntisestä haarasta *a* havaittiin ojan varressa pienialainen liito-oravalle soveltuva elinympäristö, joka koostuu kuusikossa esiintyvistä haavoista. Alueelta ei tämän tai muiden selvitysten (Ahlman 2014b) yhteydessä kuitenkaan tehty havaintoja liito-oravasta. Itäisestä haarasta *b* havaittiin liito-oravan reviiri Isokorven eteläpuolelta. Reviiri sijoittuu molemmille puolille voimalinjaa. Isokorven ojittamattomassa osassa voimalinjan kohdalla, havaittiin myös luonnonsuojelulain mukainen tervaleppäkorpi.

Voimajohtoreitti ylittää Lampinjoen ja Kritiskerinjoen/Eteläjoen sekä luonnontilaisen kluuvin. Voimajohto ei muodosta vaikutuksia näiden kohteiden luonnontilaan, jos se toteutetaan siten, ettei kohteiden alueelle tai niiden välittömään läheisyyteen sijoiteta voimajohdon tukipylväitä. Näin ollen voidaan välttää vesistöjen luonnontilaisiin uomiin sekä vedenlaatuun rakentamisesta kohdistuvat vaikutukset.

LÄHTEET

Ahlman, S. 2014a: Porin Ahlaisten Lammin tuulivoimapuiston sähkönsiirtolinjojen pesimälinnustوسelvitys ja liito-oravatäydennys 2014. Ahlman Group Oy. 22 s.

Ahlman, S. 2014b: Porin Ahlaisten Lammin tuulivoimapuisto liito-oravaselvitys 2014. Ahlman Group Oy. 10 s.

Ahlman, S. & Tuominen, H. 2014: Porin Ahlaisten Lammin tuulivoimapuiston kasvillisuusselvitys 2014. Ahlman Group Oy. 94 s.

Hanski, I. 2006: Liito-oravan *Pteromys volans* Suomen kannan koon arviointi. Loppuraportti. Helsingin yliopisto. 35 s.

Liito-oravan huomioon ottaminen kaavoituksessa. Ympäristöministeriö. YM/1/501/2005. 16 s.

Liito-oravatyöryhmä, WWF 1996: Liito-orava Suomessa. Maailman Luonnon Säätiö, WWF. Suomen Rahaston Raportteja Nro 8. Helsinki. 80 s.

Liito-oravatyöryhmän raportti 2002. MMM 2002:21. Helsinki. 2002. 18 s.

Luonnonsuojelulaki 1096/1996.

Luontodirektiivi 92/43/ETY.

Meriluoto, M. & Soininen, T. 1998: Metsäluonnon arvokkaat elinympäristöt. Hämeenlinna. 192 s.

Metsälaki 1093/1996

Rassi, P., Hyvärinen, E., Juslén, A. & Mannerkoski, I. (toim.) 2010: Suomen lajien uhanalaisuus – Punainen kirja 2010. – Ympäristöministeriö ja Suomen ympäristökeskus. Helsinki. 685 s.

Sierla, L., Lammi, E., Mannila, J. & Nironen, M. 2004: Direktiivilajien huomioon ottaminen suunnittelussa. Suomen ympäristö 742. Ympäristöministeriö.

Ramboll Finland Oy 2013: Ahlaisten Lammin voimalinjan luontotyyppiselvitys 6 s.

Raunio, A., Schulman, A. & Kontula, T. (toim.). 2008: Suomen luontotyyppien uhanalaisuus. Suomen ympäristökeskus, Helsinki. Suomen ympäristö 8/2008. Osat 1 ja 2. 264 + 572 s.

Vesilaki 587/2011

Ympäristöhallinnon OIVA-ympäristö- ja paikkatietopalvelu.

